

Qus .1

1 : प्राचीनसमये गुर्जरराज्ये कः विश्वविधालयः आसीत् ?

- A. नालंदाविश्वविधालयः
- B. तक्षशीलाविश्वविधालयः
- C. गुजरातविश्वविधालयः
- D. वलभीविश्वविधालयः

2 : उपवेदाः कटी सन्ति ?

- A. अष्टादश
- B. चत्वारः
- C. सप्त
- D. पञ्च

3 : भाष्यकारः स्कंदस्वामी कस्या शताब्द्या सज्जातः ?

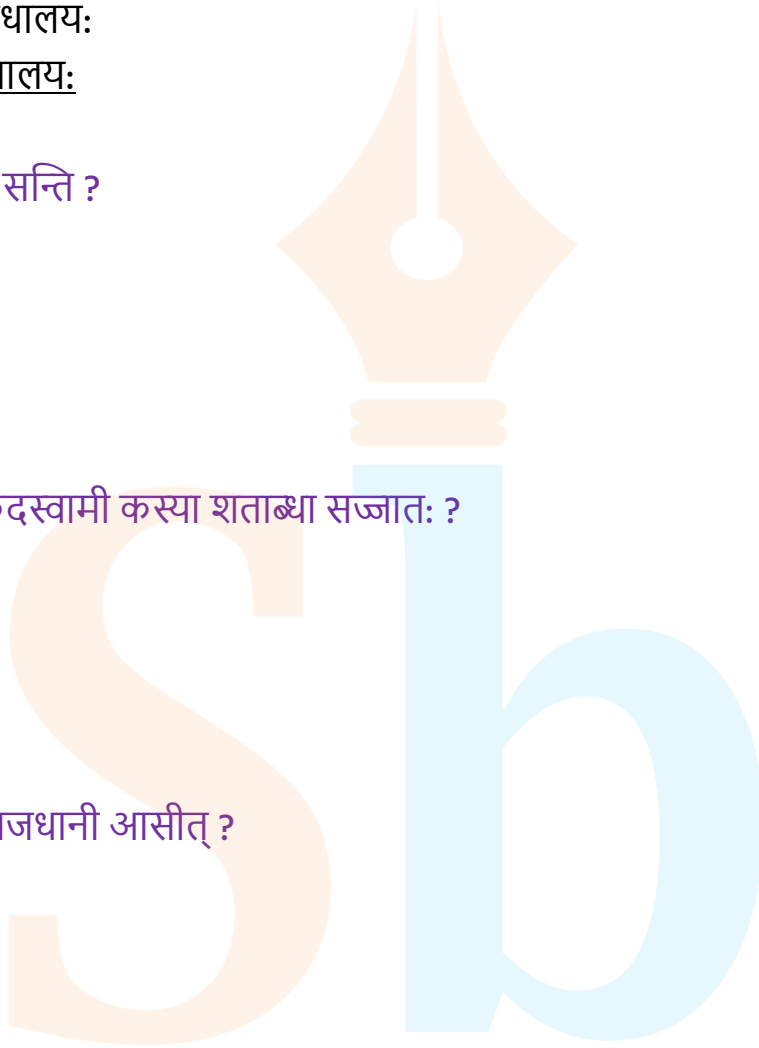
- A. नवम्याम
- B. चतुर्थ्याम्
- C. सप्तम्याम्
- D. पञ्चम्याम

4 : वलभी केषा राजधानी आसीत् ?

- A. क्षत्रपाणम
- B. मैत्रकाणाम्
- C. द्रविडानाम्
- D. गुप्तानाम्

5 : महावीरस्य उपदेशः केन नाम्ना प्रसिद्धः वर्तते ?

- A. आगमः
- B. निगमः
- C. स्मृतिः

D. मीमांसा

6 : वलभीनगरे मिलितायाः जैनसाधुना समितेः अध्यक्षः कः आसीत् ?

- A. नागार्जुनः
- B. स्थिरमतिः
- C. मैत्रकः
- D. गुणमतिः

Qus .2

1 : प्राचीनकालत वलभी कस्य केंद्रमासित ?

➤ प्राचीनकलात् वलभी अध्ययन-अध्यापनस्य केंद्रमासीत् ।

2 : वेदाङ्गानी कटी सन्ति ?

➤ वेदाङ्गानी षट सन्ति ।

3 : श्रीमल्लावादी सूरीः क आसीत् ?

➤ श्रीमल्लावादी सूरीः जैनाचार्यः आसीत् ।

4 : भगवतः महावीरस्य जन्म कडा अभवत् ?

➤ भागवतः महावीरस्य जन्म ख्रिस्तात् पूर्व प्रायः पञ्चम्या शताब्द्या अभवत् ?

5 : जैनसाधुना सामित्रो कस्य लेखनस्य प्रस्तावः अभवत् ?

➤ जैनसाधुना सामित्रो आगमग्रन्थाना लेखनस्य प्रस्तावः अभवत् ।

Qus .3 : रेखाङ्कितपदाना स्थान प्रकोष्ठात् उचित पडा चित्वा प्रश्नवाक्य रचयत ।
(कुत्र, केन, कः, कडा, केषाम, कस्य)

(1) ऋग्वेदस्य भाष्यकारः स्कंदस्वामी आसीत् ।

➤ ऋग्वेदस्य भाष्यकारः कः आसीत् ?

(2) महावीरस्य उपदेशः आगमनम्ना प्रसिद्धः वर्तते ।

➤ कस्य उपदेशः आगमनामना प्रसिद्धः जातः ।

(3) जैनसाधुना समितिः मिलता ।

➤ केषाम् समितिः मिलता ?

(4) नवम्यां शताब्द्यां वलभीनगरस्य विनाशः अभवत् ।

➤ कदा वलभीनगरस्य विनाशः अभवत् ?

(5) लेखबद्धः उपदेशः वलभीवाचना नाम्ना प्रसिद्धः जातः ।

➤ लेखबद्धः उपदेशः केन नाम्ना प्रसिद्धः जातः ?

Qus .4 : वचानानुसार शब्दरूपैः रिक्तस्थानानीं पूरयत ।

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(1) आगमम्	<u>आगमौ</u>	<u>आगमान</u>
(2) जनपदे	<u>जनपदयोः</u>	<u>जनपदेषु</u>
(3) केन्द्रे	<u>केन्द्रयो</u>	<u>केन्द्रेषु</u>

Qus. 5 : 'स्म' प्रयोगं कुरुत

(1) छात्राः यथारुचि अपठन् ।

➤ छात्राः यथारुचि पठन्ति स्म ।

- (2) સ્કંદસ્વામી અત્રૈવ અવસત |
➤ સ્કંદસ્વામી અત્રૈવ **વસતિ સ્મ** |

- (3) રાજા ભુમિન અયચ્છત |
➤ રાજા ભૂમિમ **યચ્છતિ સ્મ** |

Qus. 6 : રેખાકિતાના પદાના સમાસપ્રકાર લિખત |

- (1) વાદસભાયા શાસ્ત્રાર્થ ભવતિ સ્મ |
➤ વાદસભાયામ્ - મધ્યમપદલોપી કર્મધારાય સમાસ
- (2) સ્થિરમતિગુણમતિ બૌદ્રાચારયો આસ્તામ્ |
➤ સ્થિરમતિગુણમતિ - ઇતરેતર દ્રઢ સમાસ
- (3) અત્ર પ્રવેશપરીક્ષા ભવતિ સ્મ |
➤ પ્રવેશપરીક્ષા - ચતુર્થો તત્પુરુષ સમાસ

Qus.7 : પદતાની પદાનિ પ્રયુજ્ય સંસ્કૃતવાક્યાની રચયત |

- (1) વલભી મૈત્રકોની રાજધાની હતી.(વલભી મૈત્રક રાજધાની અસ)
➤ વલભી મૈત્રકાના રાજધાની આસીત્ |
- (2) સુદૂર દેશથી લોકો ભણવા માટે આવતા હતા.(સુદૂર દેશ જાના અધ્યયન આ + ગમ)
➤ સુદુરાત દેશાત જાનાઃ અધ્યયનાર્થમ્ આગચ્છાન્તિ સ્મ |
- (3) નાગાર્જુન પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન હતા.(નાગાર્જુન પ્રસિદ્ધ પંડિત અસ)
➤ નાગાર્જુનઃ પ્રસિદ્ધઃ પંડિતઃ આસીત્ |
- (4)વેદો ચાર છે.(વેદ ચતુર અસ)
➤ વેદાઃ ચત્વારઃ સન્તિ |

(5) વાલાભિનો વિનાશ થયો.(વલભી વિનાશ ભૂ-ભવ)

➤ વલભ્યા: વિનાશ: અભવત્ ।

Qus. 8

1 વલભીમાં કઈ અઢાર વિધાઓનું પઠન-પાઠન થતું હતું ?

➤ વલભીમાં અઢાર વિધાઓનું પઠન-પાઠન થતું હતું જેમાં ચાર વેદો, છ વેદાંગો, પુરાણ, ન્યાયશાસ્ત્ર, મીમાંસા દર્શન, સ્મૃતિગ્રંથો આયુર્વેદ, ધનુર્વેદ, સંગીતશાસ્ત્ર- અર્થાવેદા અને ચાર ઉપવેદો.

2. વેદો અને ઉપવેદો કેટલા છે ?

➤ વેદો ચાર છે: ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ,
➤ ઉપવેદો ચાર છે : આયુર્વેદ, ધનુર્વેદ, ગધર્વવેદ, સ્થાપત્યવેદ.

3 : મૈત્રક શાસન દરમિયાન અધ્યયનની વ્યવસ્થા કેવા પ્રકારની હતી ?

➤ મૈત્રક શાસન દરમિયાન અધ્યયનની સમાપ્તિ પછી ચર્યાસભામાં શાસ્ત્રાર્થ થતો. શાસ્ત્રાર્થમાં જુદા જુદા મતમતાતારોનું ખંડનમંડન પૂર્વક ચિંતન થતું. અનેક વિજેતાઓને રાજા ઉપહાર તરેકે ભૂમિ આપતા.

4 : વલભીમાં કયા કયા આચાર્યો થઈ ગયા ?

➤ વલભીમાં ઈ.સ.ની ચોથી સદીમાં ઋગ્વેદના ભાષ્યકાર સ્કાદાશ્વામી તેમજ સુપ્રસિદ્ધ બૌદ્ધ આચાર્યો સ્થીરમતી અને ગુણમતી તથા જીના આચાર્ય શ્રીમલ્લવાદી સૂરી થઈ ગયા.